



ETHNIC IDENTITY - THE MILESTONE OF CULTURE

Abstract: The ethnic group identity implies a concept of cultural conflict itself, where the main processes are connected with identity and ethnicity. Moreover, identity provides those interpretations and categories that presuppose successful communication.

The ethnic identity is very crucial because it would not be possible to transfer emotions, instincts and memories without its main role within that process. It turns out that the ethnic identity should be considered as a milestone of culture, i.e. of cultural identity.

Author information:

Ergidzhan Alinder-Ismailova

Associate professor, PhD

At Konstantin Preslavsky – University of Shumen

✉ alinder@shu.bg

🌐 Bulgaria

Keywords:

identity, ethnic identity, culture,
communication, language

Понятията *култура* и *комуникация* неминуемо се свързват с развитието на ключови умения и компетентности, необходими за успешна реализация в много професионални сфери в съвременното общество.

От друга страна, колективната идентичност предполага възникването на културен конфликт, където основните процеси са два – идентичност и етничност. Макс Вебер е първият, който през 1922 г. дефинира понятието етнос. Според автора етносът/етническата група е съставена от хора „със субективно разбиране за общия си произход, сходни физически черти или навици и обичаи, или и двете”. (Вебер 1992: 165) По късно във времето авторите де Лапуж, Уорнър, Бромлей дискутират проблемите, свързани с етноса и етническата идентичност, като вече разделят понятията етнос, раса и нация. Въпреки това, етносът като термин не се дефинира еднозначно. Трудностите произтичат от споровете за съотношението на етнос и етническа общност/етническа идентичност – „синоними или отнасящи се като част към цялото”. Въпреки разногласията при дефинирането на термина етнос съществува общо разбиране за основните му отличителни черти – общност на произхода (родствена и културна), етническа идентичност, единно самосъзнание и психика, съпричастност към целите и интересите на групата и т.н.

Според Вебер етническата идентичност е „основна, защото не е една възможност сред другите форми на идентификация, а е идентификация с базова група, без която е невъзможен трансферът на емоции, инстинкти и спомени”. Етническата идентичност се оказва носител и стожер на културата, т.е. на културната идентичност. Съществуването на етносите в дадена среда се обуславя от разнообразните форми на отношения. Те са зависими един от друг, като по този начин се образува мрежа от междуетнически отношения. (Вебер 1992: 201)

От друга страна, изключително важно е да се работи върху формирането на компетентности, които да гарантират оцеляването на отделните идентичности във все по-разнообразна и всепоглъщаща среда. Тези компетентности не са се нови. Те са съществували през годините, тъй като хората винаги са живели в повече или по-малко мултикултурни общества, т.е. носят в себе си „родовата компетентност” – вещина, умения, знания, опитност,

осведоменост, придобита от родителите и средата. Голямото предизвикателство, пред което се изправя съвременното общество, е да се запази „родовата компетентност“, да се съобрази с етническата и културна идентичност и да я обогати, като предостави възможности за взаимодействия в различни контекстови ситуации.

Образователната среда е специфичното интеркултурно пространство, където се проявяват особено ярко двете на пръв поглед взаимоизключващи се тенденции на отстояване на идентичността (културна и етническа) и стремеж към развиване на мултикултурната среда чрез приобщаване на възможно повече културни идентичности: от една страна, човек се идентифицира като личност, преминавайки през различни фази на своето биологично развитие (детство, юношество, зряла възраст и т.н.), а от друга – участва в множество социални групи (семейство, приятели, етнически общности, икономически и религиозни обединения, училищни и университетски общности и т.н.). Образователното пространство имплицира в себе си ефект от човешките отношения. Теоретичните трактовки от началото на XXI век го характеризират като „културно определено“. Културата носи в себе си особена специфичност, защото не може да гради релефи, „ако не съ-съществува“ с други култури. Другостта, освен всичко, е и елемент от собственото саморазбиране. (Леонтович 2003: 67) Според културните антрополози „няма разнообразие, ако няма своеобразие“ и обратното.

Елиът Арънсън твърди, че културното многообразие неминуемо води до две противоположни тенденции: приближаване на някои културни особености и акцентирание и защита на културните специфики. (Арънсън 2009: 37) Процесът в образователното пространство е сложен, тъй като изисква пълно самопознаване, а от друга страна предполага идентификация с определената общност.

Теоретично, образователната среда благоприятства развитието на човешката личност, запазването на достойнството и зачитането на основните човешки права и свободи чрез прилагане на разработени в дух на разбирателство, толерантност и дружелюбие към различния/другия образователни програми. Образователната среда предполага обмяна на ценности на базата на осмисляне и възприемане културната и етническа идентификация на Другия. Осмислянето на образователното пространство преминава през различни етапи, за да се стигне до дефинирането му като „образователен процес, в който участниците, представители на разнообразни етнически, расови, религиозни и расови групи, работят в дух на взаимно уважение и взаимозависимост“. (Иванов 1999: 14) Образователната среда прави възможни подготовката и възприемането на демокрацията и „мултикултурността на едно общество“. (Бузов 2008: 42)

В редица педагогически, антропологически и психологически проучвания образователната среда се разглежда не само като идеалистична, теоретична и философска концепция, а се трансформира в социална, медийна и образователна практика. Последното е от съществено значение, тъй като предполага изграждане на модел на мислене и поведение в бъдещите поколения, в който основно място заема разбирането към културата на другия, зачитането на общочовешките ценности и уважението. Образователната среда в глобален план е изправена пред предизвикателството да включи в своя дневен ред работата с различни малцинствени групи. Проблематиката е изключително актуална, тъй като, особено през последните няколко години, различните интеграционни опити търпят провал. Редица съвременни социални изследователи стигат до идеята, че образователната среда не трябва да налага еднозначни решения, нито да се страхува от различността, напротив – от нея се очаква да изтъква уникалността на човешкия опит, културното многообразие и дългата история на общуването между различните групи и общности.

Идентичността е динамична, а не статична категория, следователно за нейното отстояване е нужна откритост и готовност за сътрудничество и обмен. Нагласата за безспирна промяна дава възможност на отделния индивид да се адаптира и социализира в обществото.

Това означава да се развиват човешките проницателни способности за събития и тенденции, както и за прогнозиране на бъдещето, да се моделира индивидуалното функционално поведение в съответствие с очакванията на културите, с които човек се сблъсква. Уместно е да се отбележи факта, че културата и мултикултурния диалог са в основата на това човек да се научи да живее в хармония с другостта. Межкултурният диалог има не само много важно измерение в политиките на Европейската общност, но е и фактор с нарастващо значение във външните отношения на Общността с трети страни.

Важно е да се осигурят достатъчно средства в образователната среда за межкултурен диалог и диалога между гражданите, за да се засили зачитането на културно многообразие, да се решават проблемите на сложната реалност в съобществата и съвместното съществуване на различни културни идентичности и убеждения. В съответствие с редица Регламенти на Европейския съюз и ЮНЕСКО от изключително значение е да се подчертае приносът на различните култури към световното наследство. Интеркултурното образователно пространство разширява мирогледа на индивида, като го подтиква да се вслушва по-често в себе си, да търси вътрешната си потребност от преосмисляне на битието. Личността, в досег с интеркултурното образование, пренарежда своите ценности по-често и в това е нейното предимство, защото по-често се (съ)измерва като индивидуалност в други мащаби и се разглежда в по-широк, глобален жизнен човешки аспект. Интересът към самия себе си води и до интерес към другия, несходния, непознатия, далечния. По този начин индивидуалния интерес при общуване в рамките на интеркултурното образователно пространство се превръща в социално явление.

References:

1. Aransan, E. Chovekat – “sotsialno zhitovno”. Damyam Yankov, ISBN 978-954-527-429-9, Sofia, 2009.
2. Buzov, Em. Interkulturnoto obrazovanie v multikulturna uchilishtna sreda // Mnogoobrazie bez granitsi. Izdatelstvo „Faber”, 2008.
3. Veber, M. Sotsiologia na gospodstvoto i sotsiologia na religiyata, UI „Sv. Kliment Ohridski”, Sofia, 1992.
4. Ivanov, Iv. Pedagogicheski osnovi na interkulturnoto obrazovanie, V: Interkulturno obrazovanie v Bulgaria – ideal i realnost. AKSES/IPIS, Sofia, 1999.
5. Leontovich, O. A. Vvedenie v mezhkulyturnuyu kommunikatsiyu: Uchebnoe posobie. - M.: Gnosis, 2007. - 368 c. Leontovich, O.A. Vavedenie v mezhkulyturnuyu kommunikatsiyu. Peremena, 2003
6. Ang, S., Dyne, L. V., Koh, C., Ng, K. Y., Templer, K. J., Tay, C., Chandrasekar, N. A. Cultural intelligence: it's measurement and effects on cultural judgment and decision making, cultural adaptation and task performance // Management and Organization Review. - 2007. - Vol. 3 (3). - p. 335-371.
7. Arasaratnam, L. A., Banerjee, S., Krzysztof, D. The integrated model of intercultural communication competence (IMICC): model test // Paper presented at the annual meeting of the International Communication Association, Suntec City, Singapore, June 22, 2010. – p. 19.
8. Borghetti, C. Is there really a need for assessing intercultural competence? Some ethical issues // PowerPoint presentation at the 8th Annual EALTA Conference 2011 Ethics in Language Testing and Assessment, Siena, Italy, May 5-8, 2011.
9. Bradford, L., Allen, M., Beisser, K. An evaluation and meta-analysis of intercultural communication research: research report. - Milwaukee: University of Wisconsin-Milwaukee, Wisconsin, the USA. -1998. - p.46.

10. Brathwaite, A. C., Majumdar, B. Evaluation of a cultural competence educational programme // Issues and innovations in nursing education. - 2006. - № 53 (4). - p. 470-479.
11. Brinkman, D., Wink, M. How to assess the intercultural competence of students? // Selected Papers of Sofia Congress SIETAR Europa / J. Roth (ed.). - 2007. - p. 5-23.